

TÜRKİYE'DE MÜZİK FELSEFESİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOGRAFİK İNCELEMESİ

Ülkü Sevim ŞEN

Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, usevimsen@atauni.edu.tr, ORCID:0000-0003-2392-2326

Burçin UĞUR

Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, burcinugur1@gmail.com, ORCID:0000-0002-3421-0343

Özlem Ayşe KÜÇÜKDURSUN

Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, uzunozlemayse@gmail.com, ORCID:0000-0002-2312-938X

Şen, Ülkü Sevim; Uğur, Burçin ve Küçükdursun, Özlem Ayşe. "Türkiye'de Müzik Felsefesi Üzerine Yapılan Çalışmaların Bibliyografik İncelemesi". idil, 87 (2021 Kasım): s. 1647-1662. doi: 10.7816/idil-10-87-07

ÖZ

Müzik felsefesi, müziğin bir dalı olarak geniş bir araştırma alanını oluşturmaktadır. Konu ile ilgili çalışmaların son yıllarda bir artış gösterdiği görülmektedir. Müzik felsefesinin disiplinler arası bir özellik taşıması nedeniyle farklı alanlardan yazarların çalışmaları olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmanın amacı, Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış olan bilimsel çalışmaların (lisansüstü tez ve makaleler) bibliyografik yöntemle incelenmesidir. Araştırma betimsel modele ve literatür taramasına dayalı olup bibliyografik yöntem kullanılarak yapılmıştır. Çalışma, araştırmacılara literatür hakkında detaylı bir çerçeve çizmesi, ipuçları sunması bakımından önem taşımaktadır. Araştırmada tezlerin taranmasında YÖK Ulusal Tez merkezi, makalelerin taranmasında ise Dergipark, ULAKBİM ve Google Akademik veri tabanları incelenmiştir. Araştırma sonucunda Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış 30 teze ulaşılmıştır. Tezlerin 6'sının doktora, 24'ünün ise yüksek lisans çalışması olduğu tespit edilmiştir. Müzik Felsefesi ile ilgili, 62'si uluslararası, 31'i ulusal dergilerde yayımlanmış toplam 93 makaleye ulaşılmıştır. Araştırmacıların uzmanlık alanları incelendiğinde "Müzik" (30 kişi), "Felsefe" (21 kişi), "Müzik ve Felsefe" (4 kişi) alanları ile "İlahiyat ve Din Felsefesi" alanlarından (11 kişi) olduğu ayrıca "İletişim, Siyaset Bilimi, İşletme, İktisat, Coğrafya, Tarih, Sanat Tarihi, Resim, Edebiyat" gibi farklı çalışma alanlarından yazar/araştırmacı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, felsefe, müzik felsefesi, bibliyografya

Makale Bilgisi:

Geliş: 2 Temmuz 2021

Düzeltilme: 10 Ağustos 2021

Kabul: 16 Eylül 2021

© 2021 idil. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Kültür alanıyla ilgili her türlü çalışmanın merkezinde düşünen, birlikte yaşayan, inanan, eğiten ve eğitilen, değerleri duyan, konuşan, sanatı yapan insan vardır (Aktaş, 2009: 192). İnsanı insan yapan en önemli özelliklerinden biri onun kendisini çevreleyen dünyayı, içinde yaşadığı toplumu, geçmişini ve bütün yanları ile bizzat kendisini tanımak ve bilmek istemesidir (Arslan, 2012: 27). İnsanın kendini bilmesi, tanınması, çevresinde olup bitenleri sorgulaması akıl yoluyla gerçekleşebilmektedir. İnsanın varlık bilinci onun düşünen, üreten, anlamlandıran yönüyle hayat bulur. "Felsefe, ister akademide doğrudan eğitimi alınsın, isterse insanın kişisel okuma ve araştırmalarıyla hayatına bir şekilde dahil ettiği bir disiplin ve düşünme alanı olsun, kişinin hayatına her yönden olumlu katkılar yapmaya aday bir kültür ögesini ya da düşünme faaliyetini ifade eder" (Cevizci, 2017: 11).

Tarihsel süreç içerisinde geçmişten günümüze pek çok düşünür tarafından felsefenin tanımına, insan yaşamındaki yerine, anlamına değinilmiş bununla ilgili sayısız eserler yazılmıştır. "Bilgelik sevgisi anlamına gelen ve başlangıçta bir bütün olan felsefe (philosophia) bugün birçok disiplini içinde toplayan, her alanla (yani hem var olan şeylerle hem de onların bilgisıyla) ilgisi olan bir bilgi türünün adı olmuştur" (Mengüşoğlu, 2003: 15). Reichenbach'a göre (1993: 102) "Felsefe şiiir değildir. Felsefe; mantıksal çözümlene yolundan anlamları açıklığa kavuşturma eylemidir". Diğer bir tanıma göre ise "Felsefe dünya karşısında alınan belli bir tavrın, derinleşen bir varlık bilincinin kavramlara ve düşüncelere bürünen düşünsel ilişkilerinin bir ifadesidir" (Heimsoeth, 2011: 16).

Felsefeyi ele alırken onun insan yaşamı içerisinde tüm olgu ve olayların merkezinde konumlanarak bütün disiplinlerle ilişkili özellikleriyle öne çıkan bir alan olduğu anlaşılmaktadır. Timuçin (2019: 10) felsefe-sanat ilişkisini şöyle ifade etmektedir: "Bilim ve felsefenin belli bir düşünselliği gerektirdiği düşünülürken, sanata tepeden tırnağa bir esin işi olarak bakılır. Oysa sanat, bütün biçimlerinde tepeden tırnağa düşünsel bir etkinliktir. Sanatın kökeninde düşünce vardır. Düşünce, yalnız düşünce yapıtlarında kendini göstermez, sanat yapıtlarında da dışlaşır ve özgül anlatımını sanatta bulur. Düşüncenin kaynağına inmeden sanatı, sanatın kaynağına inmeden de düşünceyi kavrayamayız". Konuya ilişkin olarak Bayraktar (2014: 37); "sanatın, tarihi boyunca düşünce ile olan ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda, pek çok sanat eserinin doğrudan bir felsefenin ifadesi olarak değerlendirildiğini bu bağlamda sanatın, kendi bildirimlerine işaret ettiğinden felsefe için bir anlatım imkânı oluşturduğunu diğer taraftan ise sanat eserlerinin yorumlanabilirlikleri yönüyle de yorumlamadaki bağlamlara bağlı olarak istenilen felsefi problematiğin aktarımına vesile olduğundan" bahsetmektedir. Bu görüşler doğrultusunda sanat ve felsefe arasında çift yönlü bir ilişkiden söz edilebilmektedir.

Soykan (2013: 7) sanatın asıl işlevini, ruh eğitimini, ruh olgunluğunu sağlaması yönüyle açıklarken, sanat eğitiminin ruhu yücelttiğini, ruhu yaşam sorunlarının üstüne çıkarabildiğini vurgulamaktadır. İnsanların felsefeye ihtiyaç duyma nedenlerine ilişkin olarak; felsefenin sağlıklı kafaları daha sağlıklı, sağlam kafaları da daha sağlam yaptığını çünkü felsefenin gerektirdiği neden sonuç ilişkisi kurma, gerekçelendirme gibi zihinsel edimleri gerçekleştirebilen sağlam kafanın, bunları yaparken daha da sağlamlaştığını belirtmektedir. Soykan'a (2013: 8) göre felsefe güçlenmiş bilinç, her tür sorunun üstesinden gelemese de onlar karşısında sağlam duruşuyla insana bilgece davranış olanağı sağlayabilir ve felsefeyle bilinçlenen ruh, sanatla o bilincin edimsel olmasını sağlar."

Sanat alanının bireyin içsel yaşamına katkısını ve sanatın en bariz özelliğini Aktaş (2009: 192) şöyle ele almaktadır; "sanat, insanlığın var olduğu dönemden beri varlığını sürdürmesine rağmen, sanat etkinliği henüz tamamlanmamış, kalıplaşmamış, her an genişlemekte, değişmekte/zenginleşmekte olan bir alandır. Sanatsal etkinlikte, insanın kendisine özgü tüm yetenekleriyle varlıkları ve olayları duyguları, akli ve hayal dünyasının imkânlarıyla değerlendirmesi söz konusudur. Böylece sanat etkinliğinde bireyin iç dünyasında kendisine özgü olanla dış dünyada bulunanlar birleşerek yeni ve özgün bir görünüş kazanırlar. Sanat öğretmez sezdirir, hissettirir, çağırır, sanatın kendine özgü bir düşündürme, hatırlatma biçimi vardır. Sanatın ne olduğu sorusuna birçok düşünür cevap ararken herkes kendi dönemine, kültür birikimine, anlayışına göre cevap verir."

Sanat farklı bir düşünme ve yorumlama biçimi olarak, zaman içerisinde değişime uğramasına rağmen (sanatın) devamlılığı yönüyle de insanın sosyo-kültürel yaşamını tamamlayıcı bir role sahip olduğu görülmektedir. "Sanatın felsefe ile olan ilişkisini açıklamak için sanatın tarihsel ve toplumsal değişim/dönüşümünde felsefenin önemini belirtmek gerekmektedir. Bir sanat döneminin felsefeyle olan organik bağlarını ifade etmek, o sanat döneminin düşünce anlayışını ortaya koymaktadır" (Aytimur, 2018: 1020). Felsefe bütün disiplinlerle olduğu gibi müzik alanıyla da ilişkilidir.

Kaplan (2010: 84) müziği kavramak için, "algılama farklılıklarına, herhangi bir şeyi temsil edip etmediğine, ediyorsa neyi, ne kadar temsil ettiğine, ifade gücüne, icradaki bütünü oluşturan unsurlara, bu bütünün kendi içinde oluşturduğu kimliğe, bu kimliğin eserle ilişki düzeyine bakmak gerektiğini ifade etmektedir. Bunun yolunun da müziğe felsefe penceresinden bakmak" olduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla "felsefe ile müzik, insan varlığından ayrılamayan iki ana unsurdur. Felsefe sorulara evrensel cevaplar ararken, müzik de bu cevaplara yön vermektedir" (Yazıcı, 2015: 82).

Müzik ve felsefe iki ayrı alan olmakla birlikte, her iki alanın da geniş bir kapsama sahip oluşu ve farkında olunarak veya olunmadan yaşantımızda geniş ölçüde yer alan yönleriyle benzerlik gösterdiği söylenebilir. Felsefeyi sadece düşünme boyutuyla ele almak mutlaka eksik kalacak bir bakış açısı olmakla birlikte, felsefenin özünde yer alan düşünme, sorgulama, akıl yürütme gibi temel becerilerin, insanı diğer canlılardan farklı kılan özellikler olduğu bilinmektedir. İnsan düşünerek; hayatta kalmayı, doğru davranışları yanlışlardan ayırt edebilmeyi, öğrenmeyi, eğitilmeyi, yaşamını anlamlandırmayı gerçekleştirebilmektedir. Sanatın bir dalı/kolu olan müzik ise insanın yaşamında gerek kendi çabalarıyla (insan sesi veya çalgı/çalgılar aracılığıyla söyleme/icra etme) gerekse çevresindeki müzik ile ilgili uyarıcılarla sürekli karşılaştığı, ayrıca içerisinde taşıdığı anlam, mesaj yönüyle de felsefi derinliğe sahip bir olgudur.

Müzik ile felsefenin ilişkilendirilmesini ilk olarak Antik dönem filozoflarının müziğe dair görüşlerinin yer aldığı, yazılı halde günümüze ulaşan eserlerde görmekteyiz. Müziğin ne olduğu, insan ruhu üzerindeki etkisi, insanın eğitilmesi için bir araç olarak işlevselliği bu dönemde anlaşılmuştur. Antik dönem filozoflarının müzik ile ilgili görüşlerini ele alıp inceleyen İslam filozoflarının da müziği konu edinen eserler oluşturdukları, müziği çeşitli yönleriyle ele aldıkları bilinmektedir. Farklı dönemlerde, felsefi bakış açısıyla müziğe ilişkin çeşitli eserler ortaya koyan düşünürlerin, araştırmacıların görüşlerine de rastlanabilmektedir.

Müziğin tarihsel süreçte diğer bilim alanları içerisinde yer almasını Willmann (1907) şöyle açıklamaktadır; "Hem ilimler tasnifinin kökenleri hem de müziğin bir ilim olarak ele alınması Antik Yunan medeniyetine uzanmaktadır. İnsan mizacı üzerindeki etkisi, dolayısıyla da eğitimdeki öneminin artması onun bir ilim olarak görülmesine ve diğer ilimlerle olan ilişkisinin sorgulanmasına neden olmuştur. Nitekim o dönemin ilimleri, trivium (gramer, mantık, retorik) ve sonrasında ise quadrivium (aritmetik, geometri, astronomi, müzik) olarak tasnif edilmiştir. İslâm felsefesinin kurucu filozoflarından olan Kindî ve Fârâbî de konuya kayıtsız kalmayıp müziğe ilimler tasnifinde yer vermiş aynı zamanda bu sanat üzerine eserler kaleme almışlardır" (Akt., Dugan ve Turgut, 2020: 292). Müzik felsefesi müziğin ayrı bir dalı olarak geniş bir araştırma alanı olma özelliğine sahiptir. Konu ile ilgili araştırmaların son yıllarda bir artış gösterdiği görülmektedir. Müzik felsefesinin disiplinler arası bir özellik taşıması nedeniyle yapılan araştırmaların yazarlarının çeşitli alanlardan oldukları gözlemlenmiştir. Ülkemizde önceki yıllarda bu alana dair araştırmaların sayıca az oluşu, günden güne ilgi duyulan, geniş bir kapsama sahip bir alan olması, yapılacak yeni araştırmalarda bu alana yönelik araştırmacılara literatür hakkında detaylı bir çerçeve sunması, kolay ulaşılabilirlik sağlaması açısından bu araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış olan bilimsel çalışmaların (lisansüstü tez ve makaleler) bibliyografik yöntemle incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda;

- ✓ Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili lisansüstü tezlerin bibliyografik özelliklerine ilişkin dağılım nasıldır?
- ✓ Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili makalelerin bibliyografik özelliklerine ilişkin dağılım nasıldır?

sorularına cevap aranmıştır.

Araştırma, müzik felsefesiyle ilgili yapılmış olan çalışmaların bibliyografik özelliklerinin belirlenmesi ve konuya ilişkin çalışmalar yapmayı düşünen araştırmacılara literatür hakkında detaylı bir çerçeve çizmesi, ipuçları sunması bakımından önem taşımaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Araştırma literatür taramasına dayalı olup betimsel modele dayalı bir çalışma niteliği taşımaktadır. Çalışma bibliyografik yöntem kullanılarak yapılmıştır. Bibliyografya çalışmaları, "genel olarak araştırılacak konuyla ilgili ne tür eserlerin ortaya konduğunu, hangi alanlara yoğunlaştığını göstermek gibi bir işleve sahiptir. Dolayısıyla araştırmacılar, öncelikle konuya hangi bakış açısından yaklaşacaklarını ve ne tür çalışmalara yöneleceklerini bibliyografya aracılığıyla görebilirler" (Erdem vd., 2013: 10). Bu çalışma Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış tezler ve makaleler ile sınırlandırılmıştır. Konu edilen bilimsel çalışmalar analiz yapılırken tezler ve makaleler olmak üzere, 2 başlıkta ele alınmıştır. Her bir çalışma yazar, tarih, yayın yeri, yayın numarası, türü, yazar uzmanlık alan bilgisi gibi çeşitli künye bilgileri dahilinde ele alınmıştır. Tezlere ve makalelere çeşitli veri tabanlarında "Müzik Felsefesi", "Felsefe-Müzik", "Felsefe Müzik İlişkisi" gibi anahtar kelimeler kullanılarak tarama gerçekleştirilmiştir. Tezlerin taranmasında YÖK Ulusal Tez merkezi, makalelerin taranmasında ise Dergipark, ULAKBİM ve Google Akademik veri tabanları incelenmiştir. Bu araştırma kapsamında verilerin taranması 12 Temmuz 2021'de sonlandırılmıştır. Konu kapsamının geniş olması nedeniyle müzik estetiği ve müzik eserlerinin teknik analizlerine (ağırlıklı olarak) değinilen araştırmalar çalışmaya dahil edilmemiştir. Araştırmacıların uzmanlık alanlarının belirlenmesinde YÖKSİS veya görev yaptıkları üniversite web sayfalarından, lisans-yüksek lisans ve doktora eğitimleri dikkate alınarak uzmanlık alanları belirlenmiştir.

Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan "Türkiye'de müzik felsefesi ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tezlerin bibliyografik özelliklerine ilişkin dağılım nasıldır?" ilişkin veriler tablolar halinde gösterilmiştir. Türkiye'de müzik felsefesi ile ilgili yapılmış olan tezlerin künye bilgilerine Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış tezlerin; Tez No, Konu, Yıl, Üniversite, Yazar Adı-Soyadı, Tez Türü, Enstitü bilgileri görülmektedir. Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili toplam 30 teze ulaşılmıştır. Konu ile ilgili olarak ilk çalışmanın 1996 yılında yapılmış olan tez olduğu en yeni çalışmanın ise 2020 yılında yapıldığı görülmektedir. 2009, 2015, 2017 ve 2019 yıllarında diğer yıllara göre bir yoğunluk olduğu bu veriler doğrultusunda da son yıllarda konuya ilişkin araştırmalarda bir artış söz konusu olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Türkiye'de Müzik Felsefesi ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Künye Bilgileri

Tez No.	Tez Adı	Yıl	Üniversite	Yazar	Türü	Enstitü ¹
504739	Postmodern Dönem Müziğinde Estetik Nesne Olarak Sanat Yapıtı Sorunsalı: 4'33" Örneği	2018	Uludağ	Nesrin Akan	DR	SB Fel.
485910	Müzik Eğitiminde Sistemik Düşüncenin ve Felsefi Yaklaşımların Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Öğrenciler Düzeyinde İncelenmesi (Gazi Üniversitesi Örneği)	2017	Gazi	Raşit Görkem Aytimur	DR	EB Müz.
347325	Schopenhauer's Philosophy of Music and the Possibility of Self-Transformation Through Aesthetic Understanding of the World	2013	Orta Doğu Teknik	Abdullah Onur Aktaş	DR	SB Fel.
415844	Antik Yunan Müzik Felsefesinde Ethos Kavramı	2013	Erciyes	Ayna İsababayeve	DR	GS Müz Bil.
250210	Bir Müzik Felsefesi Olanağı Olarak Adorno'nun Estetik Kuramı	2009	Ankara	Emir Hasan Ülger	DR	SB Fel.
208781	Fârâbi'de İkâ Teorisi	2007	Marmara	M. İsmail Rızvanoğlu	DR	SB İlahiyat (İT ve S)
636515	Aristoteles Mantığında Müzikal Analiz Yöntemleri: Armonik Analiz ve Schenker Analizinin İncelenmesi	2020	Yıldız Teknik	Yunus Gedik	YL	SB Müz.
558202	On the Possibility of a Parallelism Between Wittgenstein's Understanding of Language and Music	2019	Orta Doğu Teknik	Burcu Durukan	YL	SB Fel.
563274	Schopenhauer'in İrade Kavramını Wagner'in Tristan ve İsolde Adlı	2019	Sakarya	Hale Tetik	YL	SB Fel.

554033	Müzikli Draması ile Okumak Franz Liszt'in Deux Legendes Adlı Eserinde Piyanonun Bir Anlatıcı Olarak Rolü	2019	İstanbul	Deniz Bayhan	YL	SB Müz.
526708	Platon ve Farabi'de Müzik Felsefesi	2018	Necmettin Erbakan	Merve Temizer Güneş	YL	SB Fel.
456749	Müzikal Tekillik	2016	Bilgi	Banu Kanıbelli	YL	SB Fel.
435097	İgor Stravinsky'nin Dinsel Yapıtları ve Psalmier Senfonisi	2016	Mimar Sinan Güz. San.	Aysel Asadova	YL	SB Müziko.
466030	Adorno'da Yeni Müziğin Felsefesi	2017	İnönü	Turgay Yiğit	YL	SB Fel.
470406	Felsefi Hermeneutik Bakımından Cumhuriyet Döneminde Türk Müziği	2017	İstanbul	Hasan Hüseyin Albayrak	YL	SB Fel.
395008	Musical Experience: Musical Process, Emotion and Meaning	2015	Boğaziçi	Başak Doğan	YL	SB Fel.
396970	Musical Paideia in Plato's Republic	2015	Boğaziçi	İlter Coşkun	YL	SB Fel.
415788	Nietzsche ve Müzik	2015	Cumhuriyet	İbrahim Odabaşı	YL	SB Müz.
391530	Dionysosçu Yaklaşım Açısından Carl Orff'un Catulli Carmina Eseri	2014	Mimar Sinan Güz. San.	Burak Ülker	YL	SB Müziko.
464810	Aristoteles ve Platon'un Görüşleri Işığında Antik Yunan Kültür Yaşantısında Müziğin Yeri ve Önemi	2014	İstanbul	Duygu Tardü	YL	SB Müziko.
326170	Friedrich Nietzsche'nin Sanat Görüşünde Müziğin Yeri	2012	Maltepe	Tarkan Koç	YL	SB Fel.
47615	Popüler Müziğin Felsefi Bazı Dayanakları ve Günümüze Etkileri	2011	İstanbul	Burcu Bilge Güngör	YL	SB Fel.Tar.
293273	Müzik-Edebiyat İlişkisi İçinde Stravinsky'nin "Divertimento"suna Üzerine Bir İnceleme	2010	Dokuz Eylül	İtr Özalton	YL	GS Müz.
239748	Schopenhauer'in İrade Felsefesi ve Müzik Metafiziği	2009	Cumhuriyet	Talat Alkan	YL	SB Fel.
250937	Platon'da Müzik Anlayışı	2009	Mimar Sinan Güz. San.	Nesrin Akan	YL	SB Müziko.
257154	On the Possibility of Nonconceptual Experience: The Case of Music Experience	2009	Boğaziçi	Özge Ar	YL	SB Fel.
220165	Schubert Liedlere Genel Bir Bakış	2007	Mimar Sinan Güz. San.	Özlem Derya Büyükbuçlu	YL	SB Müz.
130248	Psiko-Etik Bir Fenomen Olan Katarsisin Müzik'teki Görünümü	2003	Dokuz Eylül	Banu Mustan Dönmez	YL	GS Müz Bil.
089254	İbni Sina'da Müzik Düşüncesi	1999	Erciyes	Kubilay Kolukırık	YL	SB Fel. ve Din Bil.
52763	Müzik ve Değerlendirme Sorunları Üzerine Bazı Düşünceler	1996	Hacettepe	Elvan Alpagut	YL	SB Fel.

¹ "SB: Sosyal Bilimler, EB: Eğitim Bilimleri, GS: Güzel Sanatlar, Fel: Felsefe, Müz: Müzik, Müziko: Müzikoloji, Fel ve Din Bil: Felsefe ve Din Bilimleri, İT ve S: İslam Tarihi ve Sanatları" şeklinde kısaltılarak yazılmıştır.

Tablo 2. Lisansüstü Tezlerin Tür ve Yazıldığı Dile Göre Dağılımı

Tez Türü	Dil	f	%
Doktora	Türkçe	5	16.7
	İngilizce	1	3.3
Yüksek Lisans	Türkçe	20	66.7
	İngilizce	4	13.3
	Toplam	30	100

Tablo 2 incelendiğinde Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış 6'sı doktora ve 24'ü yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 30 çalışmaya ulaşılmış olup, tezlerin Türkçe ve İngilizce iki farklı dilde yazılmış olduğu tespit edilmiştir. Doktora tezlerinin %16.7'sinin Türkçe (5 tez), %3.3'ünün İngilizce (1 tez) olduğu, Yüksek lisans tezlerinden ise %66.7'sinin Türkçe (20 tez), %13.3'ünün (4 tez) İngilizce olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde tezlerin yapıldığı Üniversite ve Enstitü bilgileri görülmektedir. Tezlerin devlet ve özel üniversiteler olmak üzere 19 farklı üniversitede yapıldığı, Tablo 3'te yer alan verilere göre en fazla Mimar Sinan Üniversitesinde %13.3 (4 tez), İstanbul Üniversitesinde %10.0 (3 tez) ve Boğaziçi Üniversitesinde %10.0 (3 tez) yapıldığı; %86.7 oranla en fazla Sosyal Bilimler Enstitüsünde (26 tez) yapıldığı belirlenmiştir. Erciyes Üniversitesinde hazırlanan tezlerden biri Sosyal Bilimler diğeri ise Güzel Sanatlar Enstitüsünde yapılmıştır.

Tablo 3. Lisansüstü Tezlerin Üniversite ve Enstitülere Göre Dağılımı

Üniversite	f	%	Enstitü	f	%
Mimar Sinan	4	13.3	SBE		
İstanbul	3	10.0	SBE		
Boğaziçi	3	10.0	SBE		
Orta Doğu Teknik	2	6.7	SBE	SBE	26
Cumhuriyet	2	6.7	SBE		
Erciyes	2	6.7	SBE		
Dokuz Eylül	2	6.7	GSE		
Gazi	1	3.3	GSE		
Hacettepe	1	3.3	EBE		
Uludağ	1	3.3	SBE	GSE	3
Maltepe	1	3.3	SBE		
Ankara	1	3.3	SBE		
Marmara	1	3.3	SBE		
Yıldız Teknik	1	3.3	SBE		
Sakarya	1	3.3	SBE		
Necmettin Erbakan	1	3.3	SBE	EBE	1
Bilgi	1	3.3	SBE		
İnönü	1	3.3	SBE		
İstanbul Medeniyet	1	3.3	SBE		
Toplam	30	100	Toplam	30	100

Tablo 4. Lisansüstü Tezlerin Yıl, Konu ve Araştırmacı Uzmanlık Alanlarına Göre Dağılımı

Yılı	f	%	Konusu	f	%	Araştırmacı Uzmanlık Alanı	f	%
2020	1	3.3						
2019	3	10.0						
2018	2	6.7	Filozofları Konu Alan	15	50.0	Felsefe	16	53.3
2017	3	10.0						
2016	2	6.7						
2015	3	10.0						
2014	2	6.7						
2013	2	6.7	Bestecileri Konu Alan	5	16.7	Müzik	12	40.0
2012	1	3.3						
2011	1	3.3						
2010	1	3.3						
2009	4	13.3						
2007	2	6.7						
2003	1	3.3	Diğer	10	33.3	İlahiyat	2	6.7
1999	1	3.3						
1996	1	3.3						
Toplam	30	100	Toplam	30	100	Toplam	30	100

Tablo 4 incelendiğinde yıllara göre en fazla 2009 yılında %13.3 oranla (4 tez), 2015, 2017 ve 2019

yıllarında ise %10.0 oranla (3'er tez) yapıldığı görülmektedir. Tezlerin konularına bakıldığında %50.0 oranla Filozofları konu alan (15 tez), %33.3 oranla Diğer başlığı adı altında (10 tez), %16.7 oranla Bestecileri konu alan (5 tez) çalışmaların olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacıların uzmanlık alanları incelendiğinde ise %53.3'ünün (16 kişi) Felsefe, %40.0'ının (12 kişi) Müzik, % 6.7'sinin (2 kişi) ise İlahiyat alanından olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan "Türkiye'de müzik felsefesi ile ilgili yapılmış olan makalelerin bibliyografik özelliklerine ilişkin dağılım nasıldır?" sorusuna ilişkin veriler tablolar halinde verilmiştir. Türkiye'de müzik felsefesi ile ilgili yapılmış olan makalelerin künye bilgilerine Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5. Türkiye'de Müzik Felsefesi ile İlgili Yapılmış Makalelerin Künye Bilgileri

Makale Adı	Yazarlar	Y. Dergi Adı	Türü	Yılı	Y. Üzm. AL ²
Kant'ın Müzik Anlayışı, Sınır ve İmkânları	Selda Salman	FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi	Uluslararası	2021	Felsefe
Plato's Ion: Art as an Act of Hermeneutics	Ayna İsababeyeva Çev. Rahmi	Hermedia	Uluslararası	2021	Müzik
Müziyence Bir Soruşturma: Badiou ve Müzik	Yurttakalan (François Nicolas)	ViraVerita e-Dergi	Uluslararası	2021	Felsefe
İzlenimcilik, İzlenimci Müzik ve Orkestrasyon Özellikleri	Bekir Kurdaş	Sahne ve Müzik Eğitim-Araştırma e-Dergisi	Ulusal	2021	Müzik
Flüt Repertuarında Yunan Mitolojisinin Yeri ve Mitolojik Karakter Pan'ın Etkileri	Sezin Alıcı	Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	Uluslararası	2020	Müzik
John Cage ve Rastlamsallık	Nesrin Akan	Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Müzik/Felsefe
Müziyenin 'Ateşli Duygularla' İmtihanı:Tragedyanın Doğuşu'nda Romantizm Eleştirisi	Kerem Eksen	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Rousseau'nun Müzik Teorisinin Yapsökümü	Tacettin Ertugrul	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Müzik Bir Tür Felsefe Olabilir Mi? Schopenhauer'da Müziğin Anlamı	Adnan Esenyel	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Tarihsel Gelişiminde Müzik, Soyut Sanat ve Felsefe İlişkisi	Şule Gece	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Kafalar, Gözler ve Kulaklar: Modern Öncesi Felsefe Literatüründe Başlıca Müzik İncelemesi Yaklaşımları	Fırat İlim	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
"İnsan Müzikal Bir Hayvandır": Platon'da Eğitim, Ahlak ve Siyasal Düzen Aracı Olarak Müzik	Aydoğan Kutlu	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Siyaset Bilimi
Kant ve Beethoven: Saf Pratik Akılın Müziğe Getirdiği Devrim	Can Okan	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Müzik
Susanne K. Langer'ın Biçimci Müzik Görüşü Üzerine Bir İnceleme	Çağla Özcan	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Yeni Bir Dinleme Biçimi Olarak Negatif Diyalektik	Elis Şimşon	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Pythagoras Felsefesinde Müzik ve Matematik İlişkisi Üzerine	Diler Ezgi Tarhan	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Croce'nin Estetica'sına Bir Bakış: Sezgi-İfade Özdeşliği Olarak Müzik	Barış Uzun	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Platon'da Müziğin Politik Konumu	Güncel Oğulcan Ülgen	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Caza Övgü: Sartre'ı Dinlemek	Zeynep Zafer-Esenyel	Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Şarkı Sözlerinde Felsefi Söylem: Türk Pop Müziği Bağlamında Bir Değerlendirme	Uğur Keskin ve Sancar Tunah	Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi	Uluslararası	2020	İşletme ve Müzik
Genel Hatlarıyla Antik Yunan Toplum ve Felsefesinde Müzik	Sebile Başok-Diş	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe
Program Müziği Kavramına Hermeneutik Bir Yaklaşım	İsmet Karadeniz	Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi	Uluslararası	2020	Müzik
Kindi ve Fârâbî'nin İlimler Tasnifinde Müziğin Yeri ve Önemi	Mehmet Dugan ve Ali Kürşat Turgut	Türk Akademik Araştırmalar Dergisi	Uluslararası	2020	Felsefe ve Din Bil. ve Temel İslam Bil.
1950 Öncesi Sürrealizm ve Müzik İlişkisi: Anlaşmazlıklar ve Yaklaşımlar	Bilge Evrim Aydoğan	Sanat Tarihi Yıllığı Dergisi	Ulusal	2020	Sanat Tarihi
Frankfurt Okulu'nun Müzik Eleştirisi	Ülhak Çimen	Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi	Ulusal	2020	Gazetecilik/Temel İletişim Bil.
Sosyolojide Müzik: Frankfurt Okulu, Adorno ve Kültür Endüstrisi	Tuğba Aydın Öztürk	Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi	Ulusal	2020	Müzik
Antik Yunan Müzik Teorisi ve Armoni Kavramı Üzerine Bir İnceleme	İğbal Orujov ve Taravat Orujova	Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences	Uluslararası	2020	Müzik ve -
Bir Müzik Filozofu Olarak Schopenhauer	Suat Soner Erenözülü	Journal of Arts	Uluslararası	2019	Müzik/Felsefe
Schopenhauer'un Düşüncelerinde Bir Özgürleşme Olanğı Olarak Müzik	R. Görkem Aytimur	OPUS Uluslararası Toplum Araştırma Dergisi	Uluslararası	2019	Felsefe/Müzik
Ludwig Wittgenstein'in Yaşamında ve Felsefesinde Müziğin Yeri ve Önemi	Berkan Kutlu	İnsan ve Sosyal Bilimler Dergisi	Uluslararası	2019	Felsefe
Antik Yunan Kültüründe Müziğin Kullanım Alanları ve 20. Yüzyıldan Günümüze Etkileri	Berkan Kutlu	Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi	Uluslararası	2019	Felsefe
Biçimsel Bir Dil Olarak Müzikte Anlam	Çağla Özcan	İstanbul Üniversitesi Felsefe Arkivi Dergisi	Ulusal	2019	Felsefe
Eski Mısır Krallık Dönemlerinde Sanat ve Müzik Kültürü Üzerine Kısa Bir İnceleme.	Ganire Hüseyinova	The Journal of Social Science	Uluslararası	2019	Müzik
İnsan Tabiatı ve İslam Açısından Müzik (Müzik-Fitrat İlişkisi)	Yasin Kurban	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	Uluslararası	2019	Temel İslam Bil.
The Pythagorean Shift In The Ottoman Musical Writings	Hakkı Talha Koymak	Türk Akademik Araştırmalar Dergisi	Uluslararası	2019	-
Kindi'nin Düşünce Sisteminde Müzikal Seslerle Alemdeki Düzen Arasındaki İlişki	Hatice Toksöz	Diyanet İlmî Dergi	Ulusal	2018	Felsefe ve Din Bil./İslam Felsefesi
19.Yüzyıl Post-Romantik Bestecilerinden Aleksandr Nikolayeviç Skriyabin: Sanatı, Piyanö Tekniği, Felsefesi	Duygu Sökezoğlu- Atılğan ve Mustafa Emir Barutcu	Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	Ulusal	2018	Müzik ve Müzik

Sâlih Nâbi'nin Felsefe-i Müsiki İsmli Eseri Üzerine Bir Değerlendirme	Mehmet Tıraşçı	Cumhuriyet İlahiyat Dergisi	Uluslararası	2018	İslam Tarihi ve Sanat.
İbn Bâcce ve Müsiki	Mehmet Tıraşçı	İSTEM	Uluslararası	2018	İslam Tarihi ve Sanat.
Sözlü ve Sözsüz Müzik Üzerine Felsefi Bir Karşılaştırma	Ekin Çoraklı	Art-Sanat Dergisi	Uluslararası	2018	Müzik
Müzik Eğitiminde Felsefi Yaklaşımların Yeri ve Önemi	R. Görkem Aytımur	Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi	Uluslararası	2018	Felsefe/Müzik
Aristoteles'te Müzikal Terimlerin Anlamı ve Kullanımı	Fırat İlim	Kayı Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi	Uluslararası	2018	Felsefe
Aristoteles'in Etik Anlayışı Doğrultusunda Katharsis	Nesrin Akan	Aydın Sanat Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi	Uluslararası	2018	Müzik/Felsefe
Müzik Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar: Hümanist Felsefenin Müzik Eğitimi Açısından Önemi	Banu Mustan-Dönmez ve Özlem Akın-Şişman	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Folklor/Edebiyat Dergisi	Uluslararası	2017	Müzik ve Müzik
Universal Values in Beethoven's Music: Sample of the 9th Symphony	Mürvet Nevra Kıpapa	Art-Sanat Dergisi	Uluslararası	2017	Müzik
Antik Yunan Toplumunda ve Felsefesinde Müzik ve Flüt Çalgısı	Bahar Sarıboğa ve Çiler Akıncı	Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi	Uluslararası	2017	Müzik ve Müzik
Antik Roma'da Müzik ve Müzik Eğitimi	Funda Esin ve Emel Demirgen	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	Uluslararası	2017	Müzik ve Müzik
Platon'da Müzikal Eğitimin Temel Öğelerine Dair: Skhēma ve Éthos	İlter Coşkun	İstanbul Üniversitesi Felsefe Arki Dergisi	Uluslararası	2017	Felsefe
Romantizmin Kanatlarında Şekillenen Ses Tabloları	Ülkü Sevim Şen	Avrasya Sanat ve Medeniyet Dergisi	Uluslararası	2016	Müzik
Richard Strauss'un 'Böyle Söyledi Zerdüş't Adlı Senfonik Şiiri Üzerine Bir İnceleme	Ayşegül Dikkaya	Yıldız Journal of Art and Design	Uluslararası	2016	Müzik
Zamanda Değil Mekânda Olmak: Ses Sanatı Bağlamında Ses ve Mekân İlişkisi	Engin Esen	Tyhke Sanat ve Tasarım Dergisi	Uluslararası	2016	Resim
Müzik, Tasavvuf ve Felsefe Bağlamında Perde Kavramı	Ahmet Emre Dağtaşoğlu	Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi	Uluslararası	2016	Felsefe
Müzik Eseri ve Performansı Üzerine	Ekin Çoraklı	Sahne ve Müzik Eğitim-Araştırma e-Dergisi	Uluslararası	2016	Müzik
Müzikal Biçimciliğe Dair	Ekin Çoraklı	Akademik Bakış Dergisi	Uluslararası	2016	Müzik
Müzik Hermenötüğü	Cev. Ahmet Cakır (Alessandro Arbo)	Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	Uluslararası	2016	İslam Tarihi ve Sanat.
Felsefi Temelli Müzik Eğitiminin Gerekliliği	Tarkan Yazıcı	Millî Eğitim Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik
Boethius ve Müzik	Nesrin Akan	Akdeniz Sanat Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik/Felsefe
Sanat ve Müzik Ontolojisi	Nesrin Akan	İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik/Felsefe
VIII-XIII. Yüzyıllar Arası İslam Felsefesi'nde Müziğe Genel Bakış: El-Kindi, Farabi, İbn Sina	Nesrin Akan	Kalemişi Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik/Felsefe
Antik Yunan Felsefesinde Ahlakî Eğitim Aracı Olarak "Müzik"	Ayna İsababayeve-Apaydın ve Fazlı Arslan	Değerler Eğitimi Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik ve İslam Tarihi ve Sanat.
Musa'lar Mitolojisinin Ahlak Öncülleri	Ayna İsababayeve	Art-Sanat Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik
Antik Edebi ve Felsefi Kaynaklarda Aulos ve Syrinx ve Tercüme Problemleri	Ayna İsababayeve	SOBİDER Sosyal Bilimler Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik
Kanon'un Bölünümü' Yazması ve Helenistik Dönemde Müzikbilim	Ozan Baysal	International Journal of Human Sciences	Uluslararası	2015	Müzik
On Music and Its Connection to the Will	Ekin Çoraklı	Müzik-Bilim Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik
Müzik Eğitiminin Felsefi Temelleri: Geçmiş, Gelişim ve Bugün	Ekin Çoraklı	Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi	Uluslararası	2015	Müzik
Makamsal Müzik ve Kant Estetiği	Ahmet Emre Dağtaşoğlu	FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi	Uluslararası	2015	Felsefe
Arthur Schopenhauer ve Friedrich Nietzsche'nin Program Müziğine Yaklaşımları	Duygu Tardü	Rast Müzikoloji Dergisi	Uluslararası	2014	Müzik
Richard Wagner'de Müzik Felsefesinin Temelleri	Emir Ülger	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	Uluslararası	2014	Felsefe
On the Beauty of Nature Paintings and Music	Ekin Çoraklı	International Journal of Human Sciences	Uluslararası	2014	Müzik
Aristoksenos'un Müzik Bilim Anlayışı	Ozan Baysal	Akademik Bakış Dergisi	Uluslararası	2014	Müzik
Erken Dönem Pisagorcularda Harmonia Düşüncesi ve Müzik Kuramı	Ozan Baysal	Porte Akademik Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi	Uluslararası	2014	Müzik
Müzik Üstüne Düşünceler	Umud Yener Kara	Moment Dergi	Uluslararası	2014	İletişim Bil.
18. Yüzyıl Mutasavvıf ve Şairlerinden Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Hayatı ve Eserlerinde Musiki Olgusu	Ülkü Sevim Şen	Belleten Dergisi	Uluslararası	2014	Müzik
Mahler, Saygun ve Müstisizm	Burak Ülker	Müzik-Bilim Dergisi	Uluslararası	2013	Müzik
Franz Liszt ve Si Minör Sonat	Hülya Tarcan	Müzik-Bilim Dergisi	Uluslararası	2013	Müzik
Kutsal Metinlerde Müzik	Necdet Çağın	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	Uluslararası	2013	Temel İslam Bil.
Din ve Müzik: Dinler Tarihi Bağlamında Din-Müzik İlişkinine Genel Bir Bakış Denemesi	Cengiz Batuk	Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	Uluslararası	2013	Felsefe ve Din Bilimleri
Antik Yunan Felsefesinde Çalgıların Ethos'u	Ayna İsababayeve	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	Uluslararası	2013	Müzik
Mekânda Müzik ve İnsan	Nazende Öztürk-Yılmaz	Müzik-Bilim Dergisi	Uluslararası	2012	Sanat Tarihi
Wagner Operalarının Düşünsel Altyapısı	Ayşe Tül Demirbaş	Müzik-Bilim Dergisi	Uluslararası	2012	Müzik
Hayatı Müzikle Anlamak ve Schopenhauer Felsefesinde Müzik	Abdullah Onur Aktaş	Doğu Batı Düşünce Dergisi	Uluslararası	2012	Felsefe
Eski Yunan Dünyasında Müzik ve Müzisyenler	Mesut Kinacı	Doğu Batı Düşünce Dergisi	Uluslararası	2012	Tarih
Müzik Nedir? Felsefi Bir Araştırma	Ömer Naci Soykan	Doğu Batı Düşünce Dergisi	Uluslararası	2012	Felsefe
Seslerin Sözcüklerindeki Müzikten Sözcüklerin Seslerindeki Müziğe	Özge Öztekin	Doğu Batı Düşünce Dergisi	Uluslararası	2012	Türk Dili ve Edebiyatı
Platon'un Bekçileri: Bir Eğitim Aracı Olarak Müzik	Aslı Çavuşoğlu	Doğu Batı Düşünce Dergisi	Uluslararası	2012	Felsefe
Yaratıcı Bir Kuvvet Olarak Ritmin Zaman-Mekânı Üzerine Düşünceler	Duygun Erim	Doğu Batı Düşünce Dergisi	Uluslararası	2012	Sinema Televizyon /Coğrafya
15. Yüzyıl Osmanlı Müziğinde Şube Kavramı ve Hermetik Geleneğe [Hızır Bin Abdullah'ı Anlamak]	Okan Murat Öztürk	Doğu Batı Düşünce Dergisi	Uluslararası	2012	Müzik
Müzik, İman ve Felsefe Arasındaki İlişkilerin Yer ve Mekân Kavramları Açısından Analizi	Burhanettin Tatar	Mil ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi	Uluslararası	2011	Temel İslam Bil.
Mevlevilikte Müzik Felsefesi: Mesnevi'de Aşk, Müsiki, Ney	Yalçın Çetinkaya	İnsan ve Toplum Dergisi	Uluslararası	2011	İslam Felsefesi/Müzik İlahiyat/İslam Tarihi ve Sanat.
14. Yüzyılda Musiki Tasavvuru: Hasan Kâşânî'nin "Kenzü't Tuhaf" Adlı Eseri	Zeynep Yıldız	İnsan ve Toplum Dergisi	Uluslararası	2011	İslam Felsefesi/Müzik İlahiyat/İslam Tarihi ve Sanat.
Postmodern Düşünce Çerçevesinde Müzik Sanatı	Deniz Beste Çevik	Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	Uluslararası	2010	Müzik
Sanat Eğitiminde Müziğe Felsefe Penceresinden Bakmak	Ayten Kaplan	Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi	Uluslararası	2010	Halk Bilimi
Türk-İslam Sanatlarının Felsefesi Bağlamında Müzik-Şiir Yakınlaşması ve Hâtem Divanı'nda Musiki	Celâl Varışoğlu	Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi	Uluslararası	2003	Türk Dili ve Edebiyatı

2 Yazarların uzmanlık alanları, YÖK Tez ve YÖK Akademik sayfalarında yer alan Yüksek Lisans ve Doktora/Sanatta Yeterlik bilgilerine göre belirlenmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış makalelerin; adı, yazarı/yazarları, dergi adı, makale türü, yayım yılı, yazar uzmanlık alan bilgilerine yer verildiği görülmektedir. Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili toplam 93 makaleye ulaşılmıştır. Bu makalelerden ikisinin çeviri olduğu belirlenmiştir. Makalelerden birinin Fransızcadan, diğerinin ise İngilizceden çeviri şeklinde yayımlandığı görülmektedir. İncelenen çalışmalarda 79 farklı yazar olduğu, makalelerin büyük çoğunluğunun tek yazarlı (85 makale), geri kalanların iki yazarlı (8 makale) olduğu görülmektedir. Konu ile ilgili olarak bazı yazarların birden fazla makalesi olduğu belirlenmiştir. Makalelerin yayımlandığı 58 farklı dergi olduğu, Müzik Felsefesi ile ilgili makalelerin en fazla müzik özel sayısı olarak yayımlanan Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi (14 makale), Doğu Batı Düşünce Dergisi (7 makale) olduğu müzik alanından ise Müzik-Bilim Dergisinde (5 makale) yayımlandığı görülmektedir.

Tablo 6. Makalelerin Yıl, Tür ve Yazıldığı Dile Göre Dağılımı

Yılı	f	%	Türü	f	%	Dili	f	%
2021	4	4.3						
2020	23	24.7						
2019	8	8.6	Ulusal	31	33.3	Türkçe	89	95.7
2018	8	8.6						
2017	5	5.4						
2016	7	7.5						
2015	11	11.8						
2014	7	7.5						
2013	5	5.4						
2012	9	9.6	Uluslararası	62	66.7	İngilizce	4	4.3
2011	3	3.3						
2010	2	2.2						
2003	1	1.1						
Toplam	93	100	Toplam	93	100	Toplam	93	100

Tablo 6 incelendiğinde yıllara göre en fazla 2020 yılında %24.7 oranla (23 makale), 2015 yılında %11.8 oranla (11 makale), 2012 yılında %9.6 oranla (9 makale) ve 2018-2019 yıllarında ise %8.6 oranla (8'er makale) yayımlandığı görülmektedir. Makalelerin türlerine bakıldığında %66.7'sinin (62 makale) uluslararası, %33.3'ünün (31 makale) ise ulusal olduğu tespit edilmiştir. Makalelerin %95.7'sinin (89 makale) Türkçe, %4.3'ünün (4 makale) ise İngilizce olarak yazıldığı belirlenmiştir. Ayrıca makale bilgilerine detaylı bakıldığında iki makalenin çeviri olduğu görülmüştür.

Tablo 7. Makalelerin Konularına ve Yazarların Uzmanlık Alanlarına Göre Dağılımı²

Makale Konusu	f	%	Yazar Uzmanlık Alanı	f	%
Filozofları Konu Alan	28	29.5	Felsefe	21	27.3
Bestecileri Konu Alan	9	9.5	Müzik	30	38.9
İslam Felsefesini Konu Alan	16	16.8	Müzik ve Felsefe	4	5.2
			İlahiyat ve Din Felsefesi	11	14.3
Diğer	34	35.8	Diğer	11	14.3

² f: Frekans (Sıklık), %: Yüzde. Çoklu veri dağılımı dikkate alınarak hesaplanmıştır.

Tablo 7 incelendiğinde makale konularına göre Filozofları Konu Alan %29.5 oranla (28 makale), Bestecileri Konu Alan % 9.5 oranla (9 makale), İslam Felsefesini Konu Alan %16.8 oranla (16 makale), Antik Yunan Uygarlığını Konu Alan %8.4 oranla (8 makale) ve Diğer başlığı adı altında %35.8 oranla (34 makaleye) ulaşılmıştır. Makale yazarlarının uzmanlık alanlarına bakıldığında ise Felsefe alanından %27.3 (21 kişi), Müzik alanından %38.9 (30 kişi), Müzik ve Felsefe alanlarından %5.2 (4 kişi), İlahiyat ve Din Felsefesi alanlarından %14.3 (11 kişi) ile Diğer alanlardan %14.3 (11 kişi) olduğu görülmektedir. İki yazarın uzmanlık alan bilgilerine ulaşılamadığından toplam 77 yazar dikkate alınarak veriler hesaplanmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Müzik Felsefesi ülkemizde yeni bir çalışma alanı sayılmakla birlikte müzik eğitimi kurumlarının (Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri, Konservatuvarlar) çeşitliliği, sayı bakımından çoğalmasa, akademik kadro bakımından ilerleme kaydedilmesi böylelikle lisansüstü eğitim seçeneklerinin artışı ile gündem güne şekillenen, gelişen, ilgi çeken bir özellik taşımaktadır. Müzik Bilim, Müzikoloji alanlarında branşlaşmaya imkân sağlanması yönüyle Müzik Sosyolojisi, Müzik Psikolojisi, Müzik Estetiği alanları gibi Müzik Felsefesi alanında da bilimsel çalışmaların hız kazandığı yapılan çalışmalarda sayı ve nitelik bakımından ilerleme kaydedildiği görülmektedir.

Araştırma sonucunda Türkiye'de Müzik Felsefesi ile ilgili yapılmış 30 teze ulaşılmıştır. Tezlerin 6'sının doktora, 24'ünün ise yüksek lisans çalışması olduğu tespit edilmiştir. Yapılan tezlerin Türkçe ve İngilizce iki farklı dilde yazılmış olduğu belirlenmiştir. Doktora tezlerinin 5'inin Türkçe, 1'inin İngilizce olduğu, Yüksek lisans tezlerinden 20'sinin Türkçe, 4'ünün ise İngilizce olduğu belirlenmiştir. Tezlerin yapıldığı Üniversite ve Enstitü bilgilerine bakıldığında ise en fazla Mimar Sinan Üniversitesinde 4 tez, İstanbul Üniversitesinde 3 tez ve Boğaziçi Üniversitesinde 3 tez yapıldığı; en fazla Sosyal Bilimler Enstitüsünde 26 tez yapıldığı belirlenmiştir. Eğitim Bilimleri ile Güzel Sanatlar Enstitüsünde yapılan tezler olduğu da görülmektedir. Tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında; en fazla 2009 yılında 4 tez, 2015, 2017 ve 2019 yıllarında ise 3'er tez yapıldığı görülmektedir. Tezlerin konularına bakıldığında Filozofları konu alan 15 tez, bestecileri konu alan 5 tez, Diğer başlığı adı altında 10 tez olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacıların uzmanlık alanları incelendiğinde ise 16 kişinin Felsefe, 12 kişinin Müzik, 2 kişinin ise İlahiyat alanından olduğu belirlenmiştir.

Araştırma sonucunda Müzik Felsefesi ile ilgili, 62'si uluslararası, 31'i ulusal dergilerde yayımlanmış toplam 93 makaleye ulaşılmıştır. Yıllara göre en fazla 2020 yılında 23 makale, 2015 yılında 11 makale, 2012 yılında 9 makale ve 2018-2019 yıllarında ise 8'er makale yayımlandığı görülmektedir. 2003 yılından 2021 yılına kadar makalelerin dağılımına bakıldığında özellikle 2020 yılındaki orana göre konu ile ilgili çalışmalarda yıllara göre gittikçe artış olduğu görülmektedir. Makale konularına bakıldığında "Filozoflar, Besteciler, İslam Felsefesi, Antik Yunan Uygarlığı ve Diğer" başlıkları adı altında çeşitli konularda çalışmalar olduğu görülmektedir. Araştırmacıların uzmanlık alanları incelendiğinde "Felsefe" 21 kişi, "Müzik" 30 kişi, "Müzik ve Felsefe" 4 kişi ile "İlahiyat ve Din Felsefesi" alanlarından 11 kişi olduğu ayrıca "İletişim, Siyaset Bilimi, İşletme, İktisat, Coğrafya, Tarih, Sanat Tarihi, Resim, Edebiyat," gibi farklı çalışma alanlarından 11 kişi yazar/araştırmacı olduğu görülmektedir.

Müzik Felsefesi alanında yapılacak tezlerin ve makalelerin artmasının Türkiye'de müzik bilim araştırmaları anlamında alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca disiplinler arası yaklaşımın hemen her bilim alanında farklı ve zengin bir bakış açısıyla yeni araştırma konularına olanak sağlaması müzik alanında da ihtiyaç duyulan bir durumdur. Bu araştırma, konu kapsamının geniş olması nedeniyle sadece ulaşılabilen tez ve makalelerle sınırlandırılmıştır. Yapılacak yeni araştırmalarda ise Türkiye'de müzik felsefesi ile ilgili bilimsel toplantılarda (kongre, sempozyum, konferans gibi) sunulan basılı bildiriler ve konu kapsamında olan kitapların bibliyografik yöntemle incelenmesi önerilebilir. Özellikle konu alanına ilgi duyan araştırmacılara, öğrencilere, eğitimcilere genel bir çerçeve sunulması, araştırmalara ulaşmada kolaylık sağlaması açısından bibliyografya çalışmalarına ağırlık verilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- Akan, Nesrin. Platon'da Müzik Anlayışı. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- . "Sanat ve Müzik Ontolojisi". *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 1(2) (2015): 61-72.
- . "VIII-XIII. Yüzyıllar Arası İslam Felsefesi'nde Müziğe Genel Bakış: El-Kindi, Farabi, İbn Sina". *Kalemîşi Dergisi*, 3(6) (2015): 91-101.
- . "Boethius ve Müzik". *Akdeniz Sanat Dergisi*, 8(16) (2015): 1-11.
- . "Aristoteles'in Etik Anlayışı Doğrultusunda Katharsis". *Aydın Sanat Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 7 (2018): 21-28.
- . Postmodern Dönem Müziğinde Estetik Nesne Olarak Sanat Yapıtı Sorunsalı: 4'33" Örneği. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- . "John Cage ve Rastlamsallık". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 1-17.
- Aktaş, Abdullah Onur. "Hayatı Müzikle Anlamak ve Schopenhauer Felsefesinde Müzik". *Doğu Batı*, 62 (2012): 43-69.
- . Schopenhauer's Philosophy of Music and the Possibility of Self-Transformation Through Aesthetic Understanding of the World. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- Aktaş, Şerif. "Edebî Metin ve Özellikleri". Prof. Dr. Hüseyin AYAN Özel Sayısı, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 39 (2009): 187-200.
- Albayrak, Hasan Hüseyin. Felsefi Hermeneutik Bakımından Cumhuriyet Döneminde Türk Müziği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Alıcı, Sezin. "Flüt Repertuarında Yunan Mitolojisinin Yeri ve Mitolojik Karakter Pan'ın Etkileri". *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19 (2020): 41-66.
- Alkan, Talat. Schopenhauer'in İrade Felsefesi ve Müzik Metafiziği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- Alpagut, Elvan. Müzik ve Değerlendirme Sorunları Üzerine Bazı Düşünceler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.
- Ar, Özge. On the Possibility of Nonconceptual Experience: The Case of Music Experience. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- Arbo, Alessandro. "Müzik Hermenotiği" (Ahmet Çakır, Çev.). *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 41 (2016): 151-168. (Çalışmanın orijinali 2000'de yayımlanmıştır) <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/270306>
- Arslan, Ahmet. Felsefeye Giriş (16. Baskı). Ankara: Adres Yayınları, 2012.
- Asadova, Aysel. İgor Stravinsky'nin Dinsel Yapıtları ve Psalmier Senfonisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.
- Aydın-Öztürk, Tuğba. "Sosyolojide Müzik: Frankfurt Okulu, Adorno ve Kültür Endüstrisi". *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45) (2020): 527-534. doi: <https://doi.org/10.35247/ataunigsed.743676>
- Aydoğan, Bilge Evrim. "1950 Öncesi Sürrealizm ve Müzik İlişkisi: Anlaşmazlıklar ve Yakınlaşmalar". *Sanat Tarihi Yıllığı*, 29 (2020): 21-43. <https://doi.org/10.26650/sty.2020.002>
- Aytımur, Raşit Görkem. Müzik Eğitiminde Sistemik Düşüncenin ve Felsefi Yaklaşımların Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Öğrenciler Düzeyinde İncelenmesi (Gazi Üniversitesi Örneği). Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2017.
- . "Müzik Eğitiminde Felsefi Yaklaşımların Yeri ve Önemi". *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(27) (2018): 1117-1034.
- . "Schopenhauer'un Düşüncelerinde Bir Özgürleşme Olanağı Olarak Müzik". *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 13(19) (2019): 2176-2199. <https://doi.org/10.26466/opus.574104>
- Başok-Diş, Sebile. "Genel Hatlarıyla Antik Yunan Toplumunu ve Felsefesinde Müzik". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(73) (2020): 567-574.
- Batuk, Cengiz. "Din ve Müzik: Dinler Tarihi Bağlamında Din-Müzik İlişkisine Genel Bir Bakış Denemesi". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 35 (2013): 45-70.

- Bayhan, Deniz. Franz Liszt'in Deux Legendes Adlı Eserinde Piyanonun Bir Anlatıcı Olarak Rolü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Bayraktar, Fulya. "Eğitim Açısından Felsefe ve Sanat İlişkisi". *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(14) (2014): 35-42. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sanativetasarim/issue/20653/220348>
- Baysal, Ozan. "Aristoksenos'un Müzik Bilim Anlayışı". *Akademik Bakış Dergisi*, 46 (2014): 62-83.
- . "Erken Dönem Pisagorcularda Harmonia Düşüncesi ve Müzik Kuramı". *Porte Akademik Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi (Müzikte Kuram Özel Sayısı)*, 10 (2014): 54-73.
- . "'Kanon'un Bölünümü' Yazması ve Helenistik Dönemde Müzikbilim". *International Journal of Human Sciences*, 12(1) (2015): 1350-1380. doi: 10.14687/ijhs.v12i1.3227
- Büyükburçlu, Özlem Derya. Schubert Liedlere Genel Bir Bakış. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- Cevizci, Ahmet. Felsefeye Giriş (6. Baskı). İstanbul: Say Yayınları, 2017.
- Coşkun, İlter. Musical Paideia in Plato's Republic. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
- . "Platon'da Müzikal Eğitimin Temel Öğelerine Dair: Skhēma ve Ēthos". *İstanbul Üniversitesi Felsefe Arkivi Dergisi*, 46 (2017): 127-147.
- Çağıl, Necdet "Kutsal Metinler ve Müzik". *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 39 (2013): 1-46.
- Çavuşoğlu, Aslı. "Platon'un Bekçileri: Bir Eğitim Aracı Olarak Müzik". *Doğu Batı*, 62 (2012): 269-275.
- Çetinkaya, Yalçın. "Mevlevilikte Müzik Felsefesi: Mesnevî'de Aşk, Mûsikî, Ney". *İnsan ve Toplum Dergisi*, 1(2) (2011): 57-85.
- Çevik, Deniz Beste. "Postmodern Düşünce Çerçevesinde Müzik Sanatı". *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1) (2010): 267-291.
- Çimen, Ülhak. "Frankfurt Okulu'nun Müzik Eleştirisi". *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45) (2020): 491-498. doi: <https://doi.org/10.35247/ataunigsed.709986>.
- Çoraklı, Ekin. "On the Beauty of Nature Paintings and Music". *International Journal of Human Sciences*, 11(2) (2014): 297-313.
- . "Müzik Eğitiminin Felsefi Temelleri: Geçmiş Gelişim ve Bugün". *Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi*, 4 (2015): 41-54.
- . "On Music and its Connection to the Will". *Müzik-Bilim Dergisi*, 1(7) (2015): 151-160.
- . "Müzik Eseri ve Performansı Üzerine". *Sahne ve Müzik Eğitim-Araştırma e-Dergisi*, 2 (2016): 93-101.
- . "Müzikal Biçimcilğe Dair". *Akademik Bakış Dergisi*, 58 (2016): 490-498.
- . "Sözlü ve Sözsüz Müzik Üzerine Felsefi Bir Karşılaştırma". *Art-Sanat Dergisi*, 9 (2018): 51-58.
- Dağtaşoğlu, Ahmet Emre. "Müzik, Tasavvuf ve Felsefe Bağlamında Perde Kavramı". *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(11) (2016): 69-94.
- . "Makamsal Müzik ve Kant Estetiği". *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (2015): 335-354.
- Dikkaya, Ayşegül. "Richard Strauss'un 'Böyle Söyledi Zerdüş' Adlı Senfonik Şiiri Üzerine Bir İnceleme". *Yıldız Journal of Art and Design*, 3(2) (2016): 153-172.
- Doğan, Başak. Musical Experience: Musical Process, Emotion and Meaning. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
- Dugan, Mehmet ve Turgut, Ali Kürşat. "Kindî ve Fârâbî'nin İlimler Tasnifinde Müziğin Yeri ve Önemi". *Türk Akademik Araştırmalar Dergisi*, 5(2) (2020): 289-308. <https://doi.org/10.30622/tarr.737432>
- Durukan, Burcu. On the Possibility of a Parallelism Between Wittgenstein's Understanding of Language and Music. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Eksen, Kerem. "Müzisyenin 'Ateşli Duygularla' İmtihani: Tragedyanın Doğuşu'nda Romantizm Eleştirisi". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 18-39.
- Erdem, Mehmet Dursun, Yavuz, Serdar, Gürlek, Mehmet ve Dost, Ayhan. Tarihî Türk Lehçeleri-Eski Anadolu Türkçesi Bibliyografyası. İstanbul: Kesit Yayınları, 2013.
- Erenözlü, Suat Soner. "Bir Müzik Filozofu Olarak Schopenhauer". *Journal of Arts*, 2(3) (2019): 129-140. <https://doi.org/10.31566/arts.2.009>
- Erim, Duygun. "Yaratıcı Bir Kuvvet Olarak Ritmin Zaman-Mekânı Üzerine Düşünceler". *Doğu Batı*, 62 (2012): 251-260.
- Ertuğrul, Tacettin. "Rousseau'nun Müzik Teorisinin Yapısökümü". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 40-69.

- Esen, Engin. "Zamanda Değil Mekânda Olmak: Ses Sanatı Bağlamında Ses ve Mekân İlişkisi". *Tyhke Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(1) (2016): 33-51.
- Esenyel, Adnan. "Müzik Bir Tür Felsefe Olabilir Mi? Schopenhauer'da Müziğin Anlamı". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 70-89.
- Esin, Funda ve Demirgen, Emel. "Antik Roma'da Müzik ve Müzik Eğitimi". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(51) (2017): 390-399.
- Gece, Şule. "Tarihsel Gelişiminde Müzik, Soyut Sanat ve Felsefe İlişkisi". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 90-101.
- Gedik, Yunus. *Aristoteles Mantığında Müzikal Analiz Yöntemleri: Armonik Analiz ve Schenker Analizinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.
- Güngör, Burcu Bilge. *Popüler Müziğin Felsefi Bazı Dayanakları ve Günümüze Etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.
- Heimsoeth, Heinz. *Felsefenin Temel Disiplinleri (5. Baskı)*. (Çev.) Takiyettin Mengüşoğlu. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2011.
- Hüseyinova, Ganire. "Eski Mısır Krallık Dönemlerinde Sanat ve Müzik Kültürü Üzerine Kısa Bir İnceleme". *The Journal of Social Science*, 3(5) (2019): 122-135. <https://doi.org/10.30520/tjsosci.511216>
- İlim, Fırat. "Aristoteles'te Müzikal Terimlerin Anlamı ve Kullanımı". *Kaygı Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, 30 (2018): 55-66.
- . "Kafalar, Gözler ve Kulaklar: Modern Öncesi Felsefe Literatüründe Başlıca Müzik İncelemesi Yaklaşımları". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 102-121.
- İsababayeve, Ayna. "Antik Yunan Felsefesinde Çalgıların Ethos'u". *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, II (2013): 82-99.
- . *Antik Yunan Müzik Felsefesinde Ethos Kavramı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, 2013.
- . "Antik Edebi ve Felsefi Kaynaklarda Aulos ve Syrinx ve Tercüme Problemleri". *Sobider*, 2 (2015): 53-72.
- . "Musa'lar Mitolojisinin Ahlak Öncülleri". *Art-Sanat Dergisi*, 3 (2015): 1-14.
- . "Plato's ion: Art as an Act of Hermeneutics". *Hermeneia*, 26 (2021): 5-13.
- İsababayeve-Apaydın, Ayna ve Arslan, Fazlı. "Antik Yunan Felsefesinde Ahlaki Eğitim Aracı Olarak: Müzik". *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13(29) (2014): 323-342.
- Kanbelli, Banu. *Müzikal Tekillik*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.
- Kaplan, Ayten. "Sanat Eğitiminde Müziğe Felsefe Penceresinden Bakmak". *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(1) (2010): 71-84. <http://www.gefad.gazi.edu.tr/tr/pub/issue/6742/90648>
- Kara, Umut Yener. "Müzik Üstüne Düşünceler". *Moment Dergi*, 1(1) (2014): 87-103. <https://doi.org/10.17572/mj2014.1.87103>
- Karadeniz, İsmet. "Program Müziği Kavramına Hermeneutik Bir Yaklaşım". *YEDİ: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, 23 (2020): 21-33. doi: 10.17484/yedi.579048
- Keskin, Uğur ve Tunalı, Sancar. "Şarkı sözlerinde Felsefi Söylem: Türk Pop Müziği Bağlamında Bir Değerlendirme". *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1) (2020): 77-92.
- Kınacı, Mesut. "Eski Yunan Dünyasında Müzik ve Müzisyenler". *Doğu Batı*, 62 (2012): 11-27.
- Koç, Tarkan. *Friedrich Nietzsche'nin Sanat Görüşünde Müziğin Yeri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.
- Kolukıncık, Kubilay. *İbni Sina'da Müzik Düşüncesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999.
- Koytak, Hakkı Talha. "The Pythagorean Shift in the Ottoman Musical Writings". *Turkish Academic Research Review*, 4(4) (2019): 571-596. <https://doi.org/10.30622/tarr.646983>
- Kurban, Yasin. "İnsan Tabiatı ve İslam Açısından Müzik (Müzik-Fıtrat İlişkisi)". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(1) (2019): 21-36.
- Kurdaş, Bekir. "İzlenimcilik, İzlenimci Müzik ve Orkestrasyon Özellikleri". *Sahne ve Müzik Eğitim-Araştırma e-Dergisi*, 12 (2021): 21-49.
- Kutlu, Aydoğan. "İnsan Müzikal Bir Hayvandır": Platon'da Eğitim, Ahlak ve Siyasal Düzen Aracı Olarak Müzik". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 123-145.

- Kutlu, Berkan. "Antik Yunan Kültüründe Müziğin Kullanım Alanları ve 20. Yüzyıldan Günümüze Etkileri". *Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 2(2) (2019): 300-310.
- . "Ludwig Wittgenstein'in Yaşamında ve Felsefesinde Müziğin Yeri ve Önemi". *İnsan ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2) (2019): 362-371. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/johass/issue/49801/633038>
- Küpana, Mürvet Nevra. "Universal Values in Beethoven's Music: Sample of the 9th Symphony". *Art-Sanat Dergisi*, 7 (2017): 243-248. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuarts/issue/47768/603403>
- Mengüşoğlu, Takiyettin. *Felsefeye Giriş*. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2003.
- Mustan-Dönmez, Banu. *Psiko-Etik Bir Fenomen Olan Katarsisin Müzik'teki Görünümü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, 2003.
- Mustan-Dönmez, Banu ve Şişman-Akın, Özlem. "Müzik Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar: Hümanist Felsefenin Müzik Eğitimi Açısından Önemi". *Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Folklor/Edebiyat Dergisi*, 23(92) (2017): 195-208.
- Nicolas, François. "Müziyence Bir Soruşturma: Badiou ve Müzik" (Rahmi Yurttakalan, Çev.). *ViraVerita e-Dergi: Disiplinlerarası Karşılaşmalar*, 13 (2021): 259-278. (Çalışmanın orijinali 2010'da yayımlanmıştır) <http://www.entretemps.asso.fr/Nicolas/2010/Badiou-Music.htm>
- Odabaşı, İbrahim. *Nietzsche ve Müzik*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
- Okan, Can. "Kant ve Beethoven: Saf Pratik Aklın Müziğe Getirdiği Devrim". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 146-161.
- Orujov, İğbal ve Orujova, Taravat. "Antik Yunan Müzik Teorisi ve Armoni Kavramı Üzerine Bir İnceleme". *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 6(27) (2020): 994-1005. <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.348>
- Özaltun, İtir. *Müzik-Edebiyat İlişkisi İçinde Stravinsky'nin "Divertimento"su Üzerine Bir İnceleme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, 2010.
- Özcan, Çağla. "Biçimsel Bir Dil Olarak Müzikte Anlam". *Felsefe Arkivi*, 51 (2019): 187-201. <https://doi.org/10.26650/arcp2019-5113>
- . "Susanne K. Langer'ın Biçimci Müzik Görüşü Üzerine Bir İnceleme". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 162-184.
- Öztekin, Özge. "Seslerin Sözcüklerindeki Müzikten Sözcüklerin Seslerindeki Müziğe". *Doğu Batı*, 62 (2012): 71-88.
- Öztürk, Okan Murat. "15. Yüzyıl Osmanlı Müziğinde Şube Kavramı ve Hermetik Gelenek [Hızır Bin Abdullah'ı Anlamak]". *Doğu Batı*, 62 (2012): 115-140.
- Öztürk-Yılmaz, Nazende. "Mekânda Müzik ve İnsan". *Müzik-Bilim Dergisi*, 1 (2012): 44-56.
- Reichenbach, Hans. *Bilimsel Felsefenin Doğuşu* (2. Baskı). (Çev.) C. Yıldırım, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1993.
- Rızvanoğlu, M. İsmail. *Fârâbî'de İkâ Teorisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- Salman, Selda. "Kant'ın Müzik Anlayışı, Sınır ve İmkanları". *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 31 (2021): 513-530.
- Sarıboğa, Bahar ve Akıncı, Çiler. "Antik Yunan Toplumunda ve Felsefesinde Müzik ve Flüt Çalgısı". *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Araştırmalar Dergisi*, 6 (2017): 1-16.
- Soykan, Ömer Naci. "Müzik Nedir? Felsefi Bir Araştırma". *Doğu Batı*, 62 (2012): 29-42.
- . "Felsefe Hayata Ne Yapar?". *İğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (2013): 1-11.
- Sökezoğlu-Atılgan, Duygu ve Barutçu, Mustafa Emir. "19. Yüzyıl Post-Romantik Bestecilerinden Aleksandr Nikolayeviç Skriyabin: Sanatı, Piyano Tekniği, Felsefesi". *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(2) (2018): 41-64.
- Şen, Ülkü Sevim. "18. Yüzyıl Mutasavvıf ve Şairlerinden Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Hayatı ve Eserlerinde Musiki Olgusu". *Belleten Dergisi*, LXXVIII 281 (2014): 201-221.
- . "Romantizmin Kanatlarında Şekillenen Ses Tabloları". *Avrasya Sanat ve Medeniyet Dergisi*, 4(1) (2016): 1-17.
- Şimşon, Elis. "Yeni Bir Dinleme Biçimi Olarak Negatif Diyalektik". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 185-202.
- Tarcan, Hülya. "Franz Liszt ve Si Minör Sonat". *Müzik-Bilim Dergisi*, 3 (2013): 23-47.
- Tardü, Duygu. "Arthur Schopenhauer ve Friedrich Nietzsche'nin Program Müziğine Yaklaşımları". *Rast Müzikoloji Dergisi*, 1 (2014): 163-173.

- . Aristoteles ve Platon'un Görüşleri Işığında Antik Yunan Kültür Yaşantısında Müziğin Yeri ve Önemi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.
- Tarhan, Diler Ezgi. "Pythagoras Felsefesinde Müzik ve Matematik İlişkisi Üzerine". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 203-224.
- Tatar, Burhanettin. "Müzik, İman ve Felsefe Arasındaki İlişkilerin Yer ve Mekân Kavramları Açısından Bir Analizi". *Milel ve Nihal*, 8(2) (2011): 7-17.
- Temizer-Güneş, Merve. Platon ve Farabi'de Müzik Felsefesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- Tetik, Hale. Schopenhauer'in İrade Kavramını Wagner'in Tristan ve İsolde Adlı Müzikli Draması ile Okumak. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Tıraşçı, Mehmet. "İbn Bâcce ve Mûsikî". *İSTEM*, 32 (2018): 317-327.
- . "Sâlih Nâbi'nin Felsefe-i Mûsikî İsimli Eseri Üzerine Bir Değerlendirme". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 22(1) (2018): 141-162. <https://doi.org/10.18505/cuid.379332>
- Timuçin, Afşar. Düşünce Tarihi 1, Gerçekçi Düşüncenin Kaynakları (9. Baskı). İstanbul: Bulut Yayınları, 2019.
- Toksöz, Hatice. "Kindî'nin Düşünce Sisteminde Müzikal Seslerle Alemdeki Düzen Arasındaki İlişki". *Diyanet İlmî Dergi*, 54(2) (2018): 85-108.
- Tül-Demirbaş, Ayşe. "Wagner Operalarının Düşünsel Altyapısı". *Müzik-Bilim Dergisi*, 1 (2012): 17-25.
- Uzun, Barış. "Croce'nin Estetica'sına Bir Bakış: Sezgi-İfade Özdeşliği Olarak Müzik". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 225-248.
- Ülgen, Güncel Oğulcan. "Platon'da Müziğin Politik Konumu". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 249-277.
- Ülger, Emir. "Richard Wagner'de Müzik Felsefesinin Temelleri". *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49) (2014): 203-220.
- Ülger, Emir Hasan. Bir Müzik Felsefesi Olanağı Olarak Adorno'nun Estetik Kuramı. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- Ülker, Burak. "Mahler, Saygun ve Mistisizm". *Müzik-Bilim Dergisi*, 3 (2013): 15-22.
- . Dionysosçu Yaklaşım Açısından Carl Orff'un Catulli Carmina Eseri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.
- Varişoğlu, Celâl. "Türk-İslâm Sanatlarının Felsefesi Bağlamında Müzik-Şiir Yakınlaşması ve Hâtem Divanı'nda Musiki". *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 14 (2003): 187-218. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16955/177032>
- Yazıcı, Tarkan. "Felsefi Temelli Müzik Eğitiminin Gerekliliği". *Millî Eğitim Dergisi*, 45(207) (2015): 77-88.
- Yıldız, Zeynep. "14. Yüzyılda Musiki Tasavvuru: Hasan Kâşânî'nin "Kenzü't Tuhaf" Adlı Eseri". *İnsan ve Toplum Dergisi*, 1(2) (2011): 87-109.
- Yiğit, Turgay. Adorno'da Yeni Müziğin Felsefesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Zafer-Esenyel, Zeynep. "Caza Övgü: Sartre'ı Dinlemek". *Felsefi Düşün Akademik Felsefe Dergisi*, 15 (2020): 278-306.

BIBLIOGRAPHICAL ANALYSIS OF THE STUDIES ON THE PHILOSOPHY OF MUSIC IN TURKEY

Ülkü Sevim ŞEN, Burçin UĞUR, Özlem Ayşe KÜÇÜKDURSUN

ABSTRACT

Philosophy of music constitutes a wide area of research as a branch of music. It is observed that studies on the subject have increased in recent years. Since the philosophy of music has an interdisciplinary feature, it has been observed that there are writers from different fields. The aim of this research is to examine the scientific studies (graduate theses and articles) on the Philosophy of Music in Turkey by the bibliographic method. The research is based on the descriptive model and literature review and was performed using the bibliographic method. The study is important in terms of giving researchers a detailed framework and providing clues about the literature. In the research, YÖK (Council of Higher Education) National Thesis Center was used to scan the theses, and Dergipark, ULAKBİM (Turkish National Academic Network and Information Center), and Google Scholar databases were used to scan the articles. As a result of the research, 30 theses related to the Philosophy of Music in Turkey were reached. It was determined that 6 of the theses are doctoral studies and 24 of them are graduate studies. A total of 93 articles on the Philosophy of Music, 62 of which were published in international and 31 in national journals, were reached. When the areas of expertise of the researchers were examined, it was seen that they were among the fields of "Music" (30), "Philosophy" (21), "Music and Philosophy" (4), and "Theology and Philosophy of Religion" (11). However, it was determined that there are writers/researchers from different fields of study such as Communication, Political Science, Business, Economics, Geography, History, Art History, Painting, Literature.

Key words: Music, philosophy, philosophy of music, bibliography